

Na Zespole Ustrojowym wreszcie o ustroju

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: niedziela, 18, styczeń 2015 10:32

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 1842

Posiedzenie Zespołu ds. Ustrojowych w dniu 13 stycznia 2015 roku było pierwszym posiedzeniem od lat, na którym faktycznie diskutowane były zagadnienia o ustrojowym charakterze. W minionych latach Zespół zbierał się zazwyczaj w połowie roku, tak aby zaopiniować projekt zmian w podziale terytorialnym państwa.

Tym razem w porządku obrad oprócz opiniowania bieżących projektów normatywnych znalazła się również dyskusja nad materiałami studyjnymi dotyczącymi przyszłości ustroju samorządu. Były to:

- propozycje systemowe Forum Od-nowa oraz raport „Samorząd 3.0”. Jak wskazują autorzy raportu wyraża on dążenie do realizacji pięcioprzymiotnikowej wizji samorządu terytorialnego w Polsce: samorządu samodzielnego, elastycznego, transparentnego, odpowiedzialnego i efektywnego. Samodzielność wymaga elastyczności w wyborze lokalnego sposobu gospodarowania. Większą swobodę powinna równoważyć transparentność, która współdecyduje o odpowiedzialności. Zdaniem Forum Od-nowa tylko w tych warunkach i przy zastosowaniu odpowiednich mechanizmów możliwa jest wyższa efektywność działań jednostek samorządu terytorialnego (JST);
- ekspertyza dr Jarosława Flisa nt. „Zmian samorządowego systemu wyborczego”. Ekspertyza ta poddaje pod rozwagę trzy ważne propozycje ustrojowe: wyróżnienie urzędującego wójtka jako kandydata o specjalnym statusie w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta), wprowadzenie funkcji orędownika gminnego jako zinstytucjonalizowanej opozycji wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), a wreszcie zmianę zasad wyboru sejmików wojewódzkich – wprowadzenie spersonalizowanej ordynacji proporcjonalnej;
- idea wzmocnienia gmin, powiatów i województw wraz z uszczegółowieniem zagadnień dotyczących usamorządowania podatku dochodowego od osób fizycznych. Materiał ten został przedstawiony przez Europejski Instytut Samorządu Terytorialnego. Wystąpienie Instytutu akcentowało konieczność wielopłaszczyznowego wzmocnienia samorządu – w obszarach: kompetencyjnym, ekonomicznym, instytucjonalnym, a wreszcie terytorialnym.

Długą dyskusję wzbudził projekt założeń ustawy o rewitalizacji. Ustawa ta jest niewątpliwie potrzebna i od długiego już czasu postulowana przez środowiska miejskie – przede wszystkim Związek Miast Polskich oraz Śląski Związek Gmin i Powiatów. Zaproponowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju rozwiązania są jednak w wielu miejscach dyskusyjne – chociażby w zakresie obowiązku planowania rewitalizacji od razu w skali całej gminy, arbitralnych ograniczeń co do ułamka powierzchni gminy możliwego do poddania go rewitalizacji, czy wreszcie rozwiązań finansowych. Wydaje się, że przeprowadzona dyskusja zbliżyła stanowiska obu stron.

Zespół zaopiniował pozytywnie projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.

Uwzględniając plany Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w tym należy się spodziewać intensywnych prac Zespołu – kolejne posiedzenie zostało już zaplanowane na 27 stycznia.